

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

31 martie 2015

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte Elena Covalenco,

Judecători Iurie Diaconu, Constantin Alerguș, Nadejda Toma, Dumitru Mardari,
judecând, fără citarea părților, recursul ordinar împotriva deciziei Colegiului penal
al Curții de Apel Chișinău din 22 octombrie 2014, declarat de avocatul Luca Alexandru
în numele inculpatului

Viconschi Serghei Dumitru, născut la 23
martie 1967, originar din s.Bulăiești, r-nul
Orhei, domiciliat în mun.Chișinău,
str.Băcioii Noi 16/1, ap.6 F.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 08.11.2011 - 10.04.2013,
2. Instanța de apel: 21.06.2013 - 25.09.2013, 14.04.2014 - 22.10.2014,
3. Instanța de recurs: 17.12.2013 - 18.03.2014, 28.01.2015 - 31.03.2015.

În baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 10 aprilie 2013, Viconschi Serghei a fost condamnat în baza art.264 alin.(1) Cod penal la 3 ani închisoare, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, iar conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, încasându-se de la Viconschi Serghei în beneficiul lui Cernicova Irina prejudiciul material în sumă de 6550 lei, în rest asupra cuantumului despăgubirilor convenite urmînd a se pronunța instanța în procedura civilă.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Viconschi Serghei, la 04 ianuarie 2011, aproximativ la ora 06.50, conducînd automobilul de model VAZ 21070, n/î KAA 926, pe bd.Ștefan cel Mare, mun.Chișinău din direcția str.Vasile Alecsandri spre str.Bulgară, nu a ținut cont de prevederile pct.11 lit.f), pct.20 alin.(5), pct.45 alin.(2), pct.115 alin.(2) din Regulamentul Circulației Rutiere, și, ajungînd la intersecția cu str.Armenească a comis tamponarea pietonului Cernicova Irina, care s-a angajat în traversarea carosabilului bd.Ștefan cel Mare pe direcția marcajului rutier 1.14.1 „trecere pentru pietoni”, de la stînga spre dreapta, relativ deplasării unității de transport, în condițiile semnalului galben intermitent al semaforului, în rezultatul căruia părții vătămăte i-au fost cauzate vătămări corporale medii.

3. Împotriva sentinței au declarat apel avocatul A.Luca în numele inculpatului și avocatul M.Scorb în numele părții vătămăte, care au solicitat:

- avocatul A.Luca în numele inculpatului, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare din lipsa în acțiunile inculpatului a componenței de infracțiune,

invocînd că instanța gre it a concluzionat asupra vinov tiei inculpatului în comiterea infrac iunii incriminate, iar învinuirea înaintată de către acuzatorul de stat este nefondată  i lipsită de suport probatoriu;

- avocatul M.Scrob în numele părții vătămate, casarea sentinței în latura civilă, rejudecarea cauzei în această parte, cu adoptarea unei noi hot r ri potrivit modului stabilit pentru prima instanța, prin care acțiunea civilă să fie admisă  i încasată integral, pe motiv că instanța nu a argumentat admiterea par ial , dar nu integrală a ac iunii civile.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2013, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de avocatul A.Luca în numele inculpatului, admis parțial apelul avocatului M.Scrob în numele părții vătămate, casată sentința în latura civilă  i pronunțată în această parte o nouă hot r re, prin care acțiunea civilă în partea prejudiciului material a fost admisă în principiu, urm nd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile, iar în partea prejudiciului moral a fost admisă parțial, dispun ndu-se încasarea de la Viconschi Serghei în beneficiul părții vătămate Cernicova Irina a sumei de 5000 lei  i a cheltuielilor de judecată în sumă de 5000 lei.

Instanța de apel a indicat că prima instanța nu a motivat încasarea par ial  a prejudiciului cauzat părții vătămate, pe c nd din materialele cauzei rezultă cauzarea prejudiciului acesteia, ceia ce contravine prevederilor art.1422, 1423 Cod penal. Referitor la încasarea prejudiciului material, instanța de apel a men ionat că partea vătămată  naint nd acțiunea civilă în mărime de 13296,00 lei, nu a prezentat careva probe în confirmarea acestei sume, fapt ce determină admiterea în principiu a ac iunii civile în această parte, urm nd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

5.  mpotriva hot r rilor menționate a declarat recurs ordinar avocatul M.Scrob în numele părții vătămate care, invoc nd temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acestora în latura civilă, rejudecarea cauzei  i pronunțarea unei noi hot r ri, prin care acțiunea civilă să fie admisă integral, pe motiv că în urma accidentului rutier partea vătămată s-a ales cu vătămări corporale, în rezultatul cărora a pierdut capacitatea de muncă, astfel a solicitat salariul nerealizat, plătit în formă de plată unică pentru perioada de trei ani în sumă totală de 118625,76 lei  i cheltuielile suportate pentru tratament în legătură cu vătămarea sănătătii în sumă de 10296 lei, care sînt confirmate prin probele anexate la materialele cauzei penale, inclusiv consider nd neîntemeiată încasarea prejudiciului moral în sumă de 5000 lei, aceasta fiind neproportională suferin elor psihice  i fizice suportate în urma accidentului rutier.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 18 martie 2014, a fost admis recursul ordinar, casată parțial decizia instanței de apel în partea laturii civile cu referire la prejudiciul material, dispun ndu-se rejudecarea cauzei în această parte de către aceia i instanța de apel, în alt complet de judecată. Celelalte dispozi ii ale hot r rii atacate au fost men inute.

Colegiul penal a constatat că motivarea instanței de apel referitor la argumentele apelului cu referire la dauna materială solicitată este una superficială  i vine în contradic ie cu prevederile art.387 Cod de procedură civilă, care stipulează că odată cu pronunțarea sentinței de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sînt dovedite temeiurile  i mărimea prejudiciului, este obligată să admită acțiunea civilă, în tot sau în

parte, ori să o respingă și numai în cazuri excepționale, când pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite, ar trebui amânată judecarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

Astfel, instanța de recurs a conchis că instanțele de judecată formal au motivat de ce au lăsat fără examinare acțiunea civilă în partea prejudiciului material, fără a invoca motive relevante în decizia atacată, asupra argumentelor invocate de avocatul M.Scrob în numele părții vătămate, în latura civilă, cu referire la dauna materială, cu toate că partea vătămată a prezentat probe în confirmarea cuantumului daunei materiale – înscrisuri care sînt anexate la materialele dosarului.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 octombrie 2014, a fost admis apelul avocatului M.Scrob în numele părții vătămate, casată parțial sentința în ce privește acțiunea civilă referitor la prejudiciul material și pronunțată o nouă hotărîre în această parte, prin care acțiunea civilă a fost admisă parțial, încasîndu-se de la Viconschi Serghei în beneficiul lui Cernicova Irina cheltuielile pentru tratament în sumă de 10296 lei și venitul ratat în sumă de 13547 lei, iar în total în sumă de 23843 lei. În rest acțiunea civilă a fost respinsă.

În motivarea soluției date instanța de apel a indicat că acțiunea civilă a părții vătămate urmează a fi admisă parțial, deoarece aceasta a anexat bonuri de plată din farmacii, magazine alimentare, din care rezultă că dînsa a suportat cheltuieli pentru tratament în legătură cu vătămarea sănătății și care justifică suma necesară pentru tratamentul efectuat în sumă de 10926 lei.

La fel, instanța a considerat că este justificată parțial acțiunea civilă a părții vătămate și referitor la venitul ratat din cauza pierderii capacității de muncă, dat fiind că din ziua accidentului rutier - 04.01.2011 și pînă în ziua stabilirii pensiei de vîrstă - 13.04.2011, partea vătămată a avut venit ratat în sumă de 11165 lei pentru perioada de 3 luni 9 zile, avînd în vedere salariul lunar al acesteia în sumă de 3275 lei.

Astfel, instanța de apel a conchis că suma totală care urmează a fi încasată de la inculpat în beneficiul părții vătămate constituie 23843 lei, în rest acțiunea civilă referitor la prejudiciul material urmează a fi respinsă, deoarece prin actele anexate nu este probată necesitatea unei îngrijiri străine pentru întreaga perioadă de tratare, și nu sînt temeuri legale nici pentru încasarea venitului ratat pentru perioada de 3 ani, deoarece partea vătămată a fost concediată în legătură cu atingerea vîrstei de pensie.

8. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul A.Luca în numele inculpatului care, invocînd temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a acesteia, în latura civilă referitor la încasarea prejudiciului material, pe motiv că instanța de apel nu a apreciat la justa valoare cuantumul prejudiciului solicitat și l-a admis, cu toate că sumele indicate de partea vătămată sînt exagerate, iar copiile bonurilor de paltă nu denotă extinderea reală a prejudiciului cauzat, deoarece din conținutul acestora reiese că au fost procurate produse care nu au nici o legătură cu tratamentul părții vătămate în urma accidentului, de la inculpat fiind încasate cheltuieli suportate și de către membrii a familiei acesteia; bonurile de plată sînt de mai multe ori multiplicare; inculpatul, verificînd bonurile respective recunoaște cheltuielile în valoare de 5000 lei, care se confirmă și prin raportul de expertiză; nu este legală soluția instanței privind încasarea venitului ratat pentru perioada ulterioară a accidentului rutier și pînă la concedierea acesteia în legătură cu atingerea plafonului de vîrstă, deoarece în această perioadă partea vătămată a fost

angajată în câmpul muncii și a primit salariul, fapt recunoscut de către aceasta; partea descriptivă a deciziei contravine dispozitivului acesteia în ce privește sumele încasate, respectiv divergențele date nu permit a face careva concluzii referitor la prejudiciu încasat.

9. Judecînd recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar.

Conform prevederilor art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, sau cercetează suplimentar probele administrate în prima instanță și poate da o nouă apreciere probelor din dosar, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Articolul 417 alin.(1) pct.7)-8) Cod de procedură penală, stipulează că decizia instanței de apel trebuie să cuprindă fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

Colegiul conchide că, în cauza dată, instanța de apel nu a îndeplinit aceste stricte prevederi ale legii, din sensul cărora rezultă că nerespectarea acestor cerințe echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce atrage după sine casarea deciziei instanței de apel.

Potrivit textului recursului declarat, avocatul a invocat ilegalitatea deciziei, pe motiv că instanța de apel nu a dat o apreciere obiectivă probelor cauzei ce demonstrează quantumul prejudiciului cauzat părții vătămate, și anume bonurile de plată prezentate de către aceasta în confirmarea cheltuielilor suportate pentru tratament în urma accidentului rutier.

Colegiul constată că, instanța de apel prin admiterea parțială a acțiunii civile referitor la încasarea prejudiciului material, nu a verificat probele prezentate de partea vătămată, inclusiv bonurile de plată care, reieșind din copiile acestora anexate la materialele cauzei, sînt multiplicat pe mai multe file. În acest sens instanța nu a motivat potrivit căror înscrisuri se confirmă cauzarea prejudiciului în sumă de 10926 lei.

La fel, instanța dispunînd încasarea de la inculpat în beneficiul părții vătămate a venitului ratat în sumă de 11165 lei pe perioada din 04.01.2011-13.04.2011, nu a verificat dacă aceasta a fost încadrată în câmpul muncii în perioada dată, dacă a primit salariu sau alt venit (îndemnizația de boală), deoarece după cum rezultă din declarațiile acesteia, dînsa a primit salariu pînă la momentul concedierii (f.d.137).

Totodată, Colegiul penal constată că instanța în partea descriptivă a deciziei a indicat că acțiunea civilă înaintată de partea vătămată urmează a fi admisă în partea încasării „cheltuielilor suportate în legătură cu vătămarea sănătății în sumă de 10926 lei” și a „venitului ratat în sumă de 11165 lei” (adică 22091 lei), pe cînd în dispozitiv a încasat „cheltuielile de tratament în sumă de 10296 lei” și „venitul ratat în sumă de 13547 lei”, iar în total în mărime de 23843 lei.

Astfel, Colegiul penal ajunge la concluzia că motivarea soluției instanței de apel contrazice dispozitivul hotărîrii adoptate.

Erorile menționate mai sus sînt erori de drept procedural și se încadrează în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, deoarece se referă la procedura de motivare a soluției instanței de apel și sînt temeiuri de recurs.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, în cazul în care instanța de recurs constată erori de drept ce sînt temei de recurs și acestea nu pot fi corectate de instanța de recurs, aceasta dispune casarea hotărîrii atacate și rejudecarea cauzei de către instanța a cărei hotărîre se casează.

În speța examinată, Colegiul consideră că decizia instanței de apel în latura civilă referitor la încasarea prejudiciului material urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei la rejudecare în această parte în aceeași instanță.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină seama de motivele indicate în prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și, în dependență de situația constatată, să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

10. În conformitate cu prevederile art.434 și art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Luca Alexandru în numele inculpatului Viconschi Serghei, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 octombrie 2014 în latura civilă cu referire la prejudiciul material, în cauza penală în privința lui Viconschi Serghei și dispune rejudecarea cauzei în această parte în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, publicată integral la 22 aprilie 2015.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Iurie Diaconu

Constantin Alerguș

Nadejda Toma

Dumitru Mardari